

RAIETÖÖLINE I

Logger I

EESSÕNA

Raietöoline I kutsestandard on asjaomaste institutsioonide poolt kokkulepitud nõuete kogum konkreetsel kvalifikatsioonitasemel töötajale esitatavatest oskustest, teadmistest ja vajalikest isikuomadustest.

Kutsestandardi kavandi koostas Metsatööstuse Kutsenõukogu juurde moodustatud metsamajanduse töörühm koosseisus:

Veiko Belials	Eesti Metsatöötajate Ametiühing
Aino Mölder	Luu Kõrgem Metsakool
Andres Müürisepp	Luu Kõrgem Metsakool
Jaan Schults	Riigimetsa Majandamise Keskus
Aita Sauemägi	Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus

Ajavahemikus 25.08.- 27.08.1999. a. viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus Eesti erinevates piirkondades moodustatud töörühmades, millede koosseisu kuulusid 57 ettevõtte esindajad.

Raietöoline I kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on töörühm arvestanud kutsestandardi kavandi kohta arvamusküsitlusel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Käesolev kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Kutsestandardi koostamisel on arvestatud CEDEFOP'i (European Centre for the Development of Vocational Training – Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskus) poolt koostatud Euroopa Liidu liikmesriikide kutseoskusnõuete võrdleva analüüsiga ja Soome kutsekvalifikatsiooninõuetega (näyttötutkintojen kuvaukset).

Raietöoline I kutsestandard on kinnitatud 24. novembril 1999.a. Metsatööstuse Kutsenõukogu otsusega nr. 4.

Kutsestandard on registrisse kantud

1 KASUTUSALA

- fikseerida nõuete kogum töötaja oskustele, teadmistele ja isikuomadustele;
- anda alus vastava kutseala riikliku õppekava väljatöötamiseks töölase kompetentsuse nõuete osas;
- diferentseerida tööjõu kvalifikatsiooni tasemed;
- toetada töölase koolituse vastavusse viimist tööturu vajadustega.

2 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesolevas standardis kasutatakse järgmisi termineid alljärgnevas tähenduses.

Kutsestandard – kokkulepitud nõuete kogum kutse või eriala konkreetsel tasemel vajalikest oskustest, teadmistest ja isikuomadustest.

Kutsekvalifikatsioonitasemed

Algtase – puudub nõue kutsealastele teadmistele ja oskustele; tööülesanded rutiinsed, ettekirjutatud; tööülesanne juhib töötajat, vastutus kaudne.

I tase – kutsealased teadmised ja oskused on omandatud kas läbi koolituse või pidevalt töötades; töö kellegi juhendamisel; toimetulek piiritletud tööülesannetega ja vastutus selles ulatuses.

II tase – kutsealastele teadmistele lisandub vilumus; toimetulek erinevate tööülesannetega ja vastutus nende eest; eeldatav koostöövõime meeskonnas.

III tase – kutsealaste teadmiste ja oskuste edasiõpetamine; toimetulek keerukate ja vahelduvate tööülesannetega; valmisolek vastutuseks teiste töö ja ressursside jagamise eest.

IV tase – kutsealastele teadmistele ja oskustele lisanduvad juhtimisalased teadmised, oskused ja hoiakud; toimetulek paljude keerukate ja vahelduvate tööülesannetega muutuvates olukordades; vastutus teiste töö ja ressursside jagamise eest.

V tase – majandustegevuse valdkonna teoreetiliste aluste tundmine; toimetulek mitmekesiste menetlusviiside valdamist eeldavate tööülesannetega muutuvates ja ootamatutes olukordades; suur iseseisvus, vastutus analüüside, diagnooside ja otsuste ning nende elluviimise eest.

Kutseoskused

Üldoskused ja -teadmised – majandustegevuse valdkonnast lähtuvad konkreetse kutsekvalifikatsioonitasemega seotud nõuded üldistele teadmistele ja oskustele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsespetsiifilised konkreetse kutsekvalifikatsiooniga seotud nõuded teadmistele ja oskustele.

Erioscused ja -teadmised – nõuded teadmistele ja oskustele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoscused ja -teadmised – mittekohustuslikud nõuded teadmistele ja oskustele, mis süvendavad või laiendavad põhioskusi.

Isikuomadused – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isikuomadustele ja -võimetele.

3 KUTSESTANDARDI TÄHIS

Fikseerub pärast kutsestandardite registri pidamise põhimääruse jõustumist.

4 KUTSENIMETUS JA KUTSEKVALIFIKATSIOONITASE

Raietöoline I

Inglise keeles: Logger I

5 KUTSEKIRJELDUS

Raietöoline on oskustöoline, kes oskab teha puiduvarumisega seotud raietöid. Raietöoline tunneb vajalike tööriistade ja seadmete ehitust ning oskab neid kasutada ja korras hoida. Raietöoline teeb koostööd teiste raietöolistega ja forwarderioperaatoriga. Kutse eeldab orienteerumisvõimet looduses ja füüsilist vastupidavust. Raietöolise kvalifikatsioonitaseme saavutamise eelduseks on vastavate kursuste läbimine ja kutseoskusi tõendav tööksam. Raietöoline kuulub EMTAK- i¹ järgi metsamajanduse, metsavarumise ja neid teenindava tegevusvaldkonna (kood 020) alla. ISCO² järgi kuulub raietöoline metsanduse oskustöoliste ametirühma (kood 6141) alla.

6 KUTSEOSKUSNÕUDED

6.1 Üldoskused ja teadmised

6.1.1 Metsandus:

- 1) osata määrata puuliike;
- 2) tunda erinevaid raieliike ja raieviise ning raiete mõju metsa arengule;
- 3) teada hooldusraiete bioloogilisi ja majanduslikke aluseid;
- 4) teada väljaraiutavate puude valiku kriteeriume hooldusraietel ja osata valida väljaraiutavaid puid;
- 5) tunda ümarmetsamaterjalidele esitatavaid kvaliteedinõudeid ja osata tüve optimaalselt järgata.

6.1.2 Keskkonnakaitse:

- 1) teada ja järgida keskkonnakaitse nõudeid;
- 2) osata hinnata keskkonnareostust ja sellest teatada;
- 3) tunda keskkonna juhtimissüsteemi põhimõtteid.

6.1.3 Tööõigus ja töökeskkond:

- 1) teada töösuhteid ja töökeskkonda reguleerivaid seadusi ja õigusakte;
- 2) tunda ja rakendada ergonoomilisi töövõtteid;
- 3) osata hinnata ohuallikaid ja ohtlikke olukordi metsatöödel ning neid vältida või kõrvaldada;
- 4) tunda ja kasutada kaitsevarustust;
- 5) tunda elektri- ja tuleohutusnõudeid;
- 6) teada metsatulekahju liike ja tõrjemeetodeid;
- 7) osata käivitada kustutusaktsioon;
- 8) osata anda esmaabi.

6.2 Põhioskused ja -teadmised

¹ EMTAK – Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaator

² ISCO – International Standard Classification of Occupations e. ametite rahvusvaheline standardklassifikaator

- 6.2.1 Osata rakendada erinevaid töövõtteid puude langetamisel, laasimisel, järkamisel ja koondamisel.
- 6.2.2 Osata teostada hooldus- ja uuendusraieid.
- 6.2.3 Tunda detailselt mootorsaagide ehitust ja tööpõhimõtteid.
- 6.2.4 Osata lugeda erialaseid tehnilisi jooniseid ning nende järgi mootorsaagi osandada ja kokku panna.
- 6.2.5 Osata läbi viia mootorsaagide kasutamishendijärgset tehnilist hooldust.
- 6.2.6 Osata valmistada küttesegusid ja valida sobiv ketiõli.
- 6.2.7 Osata mootorsaage sisse töötada.
- 6.2.8 Osata hooldada tööriistu ja abivahendeid (Lisa A) ja turvavarustust.
- 6.2.9 Tunda puiduvarumise tehnoloogiaid raietel ja rakendada neid vastavalt olukorrale.

6.3 Lisaoskused ja –teadmised

- 6.3.1 Osata rakendada kultuuride hooldamisel erinevaid töövõtteid.

6.4 Isikuomadused

- 6.4.1 Isiksuse omadused:
 - 1) vastutusvõime;
 - 2) kohanemisvõime;
 - 3) otsustusvõime.
- 6.4.2 Füüsilised võimed:
 - 1) füüsiline võimekus.

7 KEHTIVUSE AEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib standardit muuta enne standardi kehtivusaja lõppu.

8 KINNITAJA

Kutsestandardi on kinnitanud Metsatööstuse Kutsenõukogu koosseisus:

Antti Pae	Eesti Metsatööstuse Liit
Jüri Minjajev	Eesti Metsatöötajate Ametiühing
Märt Rahamägi	Mittetulundusühing Eesti Puutööliit
Henno Pavelson	Paberitööstuse Liit
Veljo Kütt	Riigi Metsaamet
Erik Kosenkranius	Riigimetsa Majandamise Keskus
Tiia Tali	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Raivo Niidas	Haridusministeerium
Elmet Soosalu	Majandusministeerium
Olav Kreen	Põllumajandusministeerium
Malle Kindel	Sotsiaalministeerium

**RAIETÖÖLISE TÖÖS KASUTATAVATE TÖÖRIISTADE JA
ABIVAHENDITE NIMEKIRI**

- a) Mootorsaed (kettsaag, võsasaag);
- b) teritusvahendid;
- c) turvariided;
- d) turvasaad;
- e) kiiver kaitsevõre ja kõrvaklappidega;
- f) tööriistavöö;
- g) mõõdulint;
- h) haaratsid, konksud;
- i) langetuslabidas (pöördekonksuga);
- j) langetuskiilud;
- k) kombikanister;
- l) lihtrelaskoop;
- m) võsakiin;
- n) vikat;
- o) esmaabi pakend.